

УКРАЇНСЬКА ЛІТЕРАТУРА – МАТУРАЛЬНІ ПИТАННЯ

1. Значення слова “література”. Яке значення має література в житті народу? Література поділяється на дві галузі – народна творчість (фольклор) та писемна література. Чим ці галузі подібні, а чим відмінні? Подайте приклади кожної. Хто творить кожну з них?
2. Що таке казка, легенда й байка? Чому казка-легенда-байка – це так званий міст між усною та писемною творчістю? Що таке баляда? Що таке епічна поема?
3. Коли і як вперше почала розвиватися писемна література в Україні? Яку роль в цьому відіграло Християнство? Розкажіть про роль Св. Кирила та Методія в українській літературі.
4. Наша література стала дуже багата через переписування та перекладання книг. Які книги тоді (від часів прийняття Християнства) переписували/перекладали в українській Русі? На вашу думку, чи переписування/перекладання книг тоді плекало чи якимось перешкоджувало розвитку самостійної української літератури?

Цінні оригінальні твори давньої (старої) доби української літератури.

5. Що ви знаєте про твір “Слово о Законі й благодаті” та про його автора?
6. Що ви знаєте про твір “Поучення Дітям” та про його автора? Яка головна думка твору?
7. Що таке Києво-Печерський Патерик?
8. Що таке Паломник ігумена Данила?
9. Що таке літописи? Які ви знаєте українські літописи? Українські літописці? Подайте характеристику/значення українських літописців.
10. Що ви знаєте про твір “Слово о полку Ігоревім”? Яка його цінність в українській літературі.

Середня доба української літератури

11. Після знищення Києва татарами у 1240 р., розвиток української літератури припинився. У 14 ст. поширилися по Європі т.з. гуманізм і реформація. Які впливи мали вони на літературу і загально на мислення людства в Європі? В Україні?
12. Розкажіть про українське шкільництво в 16-17 ст. – організація, мета, тематика та ін.
13. Розкажіть про роль Братств у відродженні української культури в 16-17 ст. – Де? Хто? Коли? Як?

14. Зміна в літературній мові. Значення Пересопницької Євангелії. Подайте деталі.
15. Берестейська Унія. Полемічна література. Подайте деталі.
16. За часів козаччини історичні пісні і думи (билини) були популярні в Україні. Розкажіть, що знаєте про їх тематику. Які розділи (поділи) пісень і дум маємо? Подайте деякі характерні риси й приклади деяких з них.
17. Що ви знаєте про віршовану українську літературу середньої доби? Мова? Тематика? Хто є виконавцями?
18. Що ви знаєте про драматичну українську літературу середньої доби? Мова? Тематика? Хто є виконавцями?
19. Що таке інтермедії? Подайте приклади. Мова? Тематика? Хто є виконавцями?
20. Що таке українська народна вертепна драма? Подайте приклади. Мова? Тематика? Хто є виконавцями?
21. Що таке козацькі літописи середньої доби? Подайте приклади.
22. “Історія Русів” відіграла велику роль у пробудженні національної свідомості в Україні. Що ви знаєте про цей твір?
23. Хто такий Григорій Сковорода? Яка була його філософія – самопізнання?

Нова доба Української літератури

24. Яка заслуга Івана Котляревського в історії української літератури? Що ве знаєте про твори “Енеїда”, “Наталка Полтавка”, “Москаль Чарівник”?
25. Боровиковський, Гребінка, Глібів – байкарі 19 ст. Розкажіть про них та про їхню творчість.
26. Петро Гулак-Артемівський; його роля в історії української літератури. “Пан та Собака”.
27. Григорій Квітка-Основ’яненко; його роля в історії української літератури. “Маруся”, “Салдатовський Патрет”.
28. Як можна охарактеризувати стиль -- романтизм у літературі на початку 19 ст. Чому вважаємо, що романтизм – це джерело українського національного побуту? Де? Коли? Як і ким тоді розвивався романтизм в Україні?
29. Один з найвизначніших представників українського романтизму – Амврозій Митлинський (Могила) (1814-1870 р.). Що ви знаєте про нього і про його творчість?
30. Галичина перед виступом Маркіяна Шашкевича.

31. Якою була заслуга Маркіяна Шашкевича в історії української літератури? Що таке Руська Трійця; хто до неї належав; її мета та діяльність? “Русалка Дністровая”, “Веснівка”.
32. Хто такий Тарас Шевченко? Розкажіть про його життя й творчість. Значення цього національного генія у відродженні/історії української літератури.
- а. Як можна поділити творчість Тараса Шевченка на жанри?
- Приклади, тематика кожного:

Історичні	Суспільно-політичні	Побутові
Розрита Могила *	Кавказ	Тополя
Великий Льох *	Сон	Причинна
Іван Підкова	Посланіє	Утоплена
Гамалія	Великий Льох *	Калина
Тарасова Ніч	Розрита Могила *	Перебендя
Гайдамаки	Неофіти	Катерина *
Невольник		Наймичка *
		Назар Стодоля

* аналіза

- б. Постать жінки у творчості Тараса Шевченка: Катерина vs. Наймичка.
33. Що таке Кирило-Методіївське Братство? Яка була програма цієї секретної ідеалістичної організації? Назвіть деяких членів та їх заслуги.
34. Що ви знаєте про Пантелеймона Куліша і його творчість? “Чорна Рада”.
35. Що ви знаєте про письменницю Марко Вовчок? Яка її заслуга в історії української літератури? “Маруся”, “Інститутка”.
36. Юрій Федькович – співець Буковини. Розкажіть, що ви знаєте про нього? Що є спільного між ним, Тарасом Шевченком та Маркіяном Шашкевичем? “Довбуш”, “Король Гуцул”, “Дизертир”.
37. Що таке Валуєвський Указ та Емський Указ? Коли? Хто? Де?, Що? Чому?
38. Чим збагатили українську літературу...
- а. Іван Нечуй Левицький. “Микола Джеря”, “Кайдашева Сім’я”.
- б. Панас Мирний. “Хіба ревуть воли як ясла повні?”
- в. Драматурги – Михайло Старицький і Карпенко Карий.
- г. Борис Грінченко.

39. Хто такий Іван Франко? Розкажіть про його життя і творчість; його значення в історії української літератури. Вплив Івана Франка на національну свідомість українців та їх любов до батьківщини. Поєми “Іван Вишенський”, “Мойсей” (аналіза); вірш “Каменярі” (аналіза); оповідання “Борислав Сміється”; “Лис Микита”; Повість “Захар Беркут” (аналіза).
40. Леся Українка. Розкажіть про її життя, значення її творчості в історії української літератури. Три чинники, які вплинули на її творчість. “Бояриня”. “Лісова Пісня”. (аналіза) “Давня Весна”. “Гетьте Думи”. “Роберт Брюс”. “Contra Spem Spero”. “Кассандра”.

XX Століття

41. Ольга Кобилянська - життя і творчість. “У неділю рано зілля копала”, “Царівна”, “Земля”.
42. Еволюційна роля жінки в творчості Лесі Українки, Марка Вовчка, Ольги Кобилянської.
43. Михайло Коцюбинський – життя і творчість. “Фата Моргана”. “Тіні Забутих Предків”, “Пісня пташків на волі”, “На камені”, “Цвіт яблуні”.
44. Які політичні та економічні зміни з’являються в Україні на переломі 20 століття?
45. Які виникають нові напрямки в українській літературі на початку 20 століття?
46. Що таке реалізм, футуризм, модернізм, неоромантизм, імпресіонізм, експресіонізм, символізм, пантеїзм, неокласицизм, соцреалізм? Подайте представників і тематику кожного.
47. Василь Стефаник – життя і творчість. “Земля”. “Сини”. “Камінний Хрест”. “Синя Книжечка”.
48. Що таке Молода Муза? Представники, Мета? Богдан Лепкий – життя й творчість, стиль. Твори “Мазепа”, “Під тихий вечір”.
49. “Нова Хвиля” – поети центральної України.
а. Микола Вороний – життя й творчість. “Жрець Краси”.
б. О.Олесь (Олександр Кандиба) – життя і творчість. “В сьайві мрії”.
в. Григорій Чупринка. “Знад хмар і долин”.
50. Що таке Розстріляне Відродження? Представники, мета?
а. Павло Тичина – життя й творчість. Збірка “Сонячні Кларнети”. “Скорбна Мати”. “Не Зевс, не пан”.
*б. Максим Рильський – життя й творчість. “Під осінніми зорями”
*в. Микола Зеров – життя і творчість. “Нове українське письменство”. “Молода Україна”. “Чистий Четвер”. “Князь Ігор”.
*г. Павло Филипович.

*г. Юрій Клен (Oswald Burghard). Поема “Прокляті роки”.

*д. Михайло Драй-Хмара – життя і творчість. “Проростень”.
“Лебеді”.

51. Микола Хвильовий – життя і творчість. “Вальдшнепи”. “Я”.

52. Володимир Сосюра – життя і творчість. “Любіть Україну”.

53. Шестидесятники. Хто? Де? Як? Коли? Що? Твори; стилі?

54. Ліна Костенко – життя і творчість. “Доля” “Маруся Чурай”.

55. Василь Симоненко – життя і творчість. “Берег Чекань”, “Лебеді
Материнства”.

56. Різні.

а. Олесь Гончар – життя і творчість. “Собор”, “Спогад про океан”.

б. Руденко – життя і творчість. “Хрест”.

57. Микола Куліш – життя і творчість.

а. “Народний Малахій” – гостра і влучна аналіза міста, часу в т.зв.
період українізації.

б. “Мина Мазайло”.

58. Лесь Курбас – життя і творчість. Театр “Березіль” – новатор
світового значення.

59. Назвіть деяких еміграційних письменників:

- Олег Ольжич – поет і вчений, археолог, борець за волю України. “Вежі”, “Стріляйте”, “Рінь”.
- Олена Теліга – поетеса-героїня. “Душа на сторожі”.
- Іван Багряний. Романи “Тигролови”, “Сад Гетсиманський”.
- Улас Самчук – співець молоді інтелігенції, яка дозріла у роки Першої світової війни. Романи “Волинь”, “Ост”.
- Василь Барка. Роман “Жовтий Князь”.
- Микола Понеділок – гуморист.
- Григорій Лужницький (Полянчик). “Стріл у ночі”.

60. П’ять визначних жінок в українській літературі.

61. Письменники сучасної української літератури.

*неокласики